

dľa zistenia uvedeného rozsudku okresného súdu nepochádzajú však u obžalovaného zabavené peniaze a veci z prečinu, pre ktorý bol odsúdený. Čiastku 3 Kč získal síce obžalovaný spáchaným prečinom podvodu, tá však nemôže byť zabavená podľa § 61 tr. z., ale má byť vydaná podľa § 488, odst. 1 tr. p. poškodenému, dotyčne zbývajúcich peňazí a vecí nebolo však zistené, že by pochádzaly z prečinu podvodu obžalovaným spáchaného, alebo že by ich bolo použité k jeho spáchaniu, ani že by tvorily vlastníctvo iných osôb. Nebol tu preto zákonný predpoklad k ich zabaveniu podľa § 61 tr. z. a mali byť preto podľa § 187 tr. p. vydané obžalovanému. Bolo preto vyhovené opravnému prostriedku generálnej prokuratúry podanému podľa § 441 tr. p. pre zachovanie právnej jednotnosti a vytýkajúcemu porušenie uvedeného ustanovenia zákona. Ponevác bol obžalovaný porušením zákona prísnejšie potrestaný, ako by to bolo možné pri správnom použití zákona, bol uvedený výrok rozsudku okresného súdu zrušený a bolo rozhodnuté podľa zákona.

Čís. 5382.

Tištěná pohlednice (reprodukce fotografie) je tiskopisem ve smyslu § 4 tiskového zákona.

Podmínkou veřejnosti ve smyslu § 39, čís. 2 zákona na ochr. rep., ať jde o rozšiřovaný spis či o tiskopis, je, že se jejich obsah činí přístupným většímu počtu osob. Při vyvěšení obrazu v místnosti nerozhoduje veřejná povaha místnosti, nýbrž pouze faktická možnost, že do ní může přijít a obraz shlédnouti více osob. Nevyžaduje se, aby někdo obraz již skutečně shlédl; stačí možnost, že jej více osob může shlédnouti.

(Rozh. ze dne 26. září 1935, Zm II 245/35.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu trestního v Brně ze dne 13. dubna 1935, jímž byl obžalovaný zproštěn obžaloby pro přečin rušení obecného míru podle § 14, čís. 1 zák. na ochranu rep., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a vrátil věc soudu první stolice k novému projednání a rozhodnutí.

Z d ů v o d ů:

Zmateční stížnosti uplatňující důvod zmatečnosti podle § 281, čís. 5 tr. ř., ve spojení s důvodem zmatečnosti podle § 281, čís. 9 a) tr. ř., nelze upřítí oprávnění.

Nalézací soud zprostil obžalovaného obžaloby pro přečin podle § 14, čís. 1 zákona na ochranu republiky, jednak pro nedostatek veřejnosti ve smyslu § 39, čís. 2 zákona na ochranu republiky, jednak pro nedostatek vědomí obžalovaného, že vyvěšením obrázku Hitlerova ve svém bytě pobuřuje proti ústavní jednotnosti a demokraticko-republikánské formě státu.

Obžaloba kladla obžalovanému za vinu, že měl ve svém obchodě zeleninou, drůbeží a vejci, tedy v místnosti veřejně přístupné, vyvěšenu zarámovanou podobiznu Hitlerovu, totiž, jak v důvodech obžaloby jest uvedeno, pohlednici s vyobrazením Hitlera. Obžaloba sice uvádí ve svém výroku, že šlo o rozšiřovaný spis, ale svým obsahem zřejmě má na mysli tiskopis a jeho rozšiřování vyvěšením na veřejném místě ve smyslu § 6 tisk. zák. a §§ 7, 10 tr. zák. Také nalézací soud v důvodech rozsudku uvedl, že nemůže jíti o rozšiřovaný spis a uvažoval pouze, zda vyvěšení obrazu, o němž zjišťuje, že je tištěnou poštovní pohlednicí, v obytné místnosti je považovati za veřejné jeho vystavování. Také nalézací soud posuzoval tedy případ s hlediska rozšiřování tiskopisu, jímž tištěná pohlednice, reprodukce fotografie, také ve skutečnosti jest (§ 4 tisk. zák.). Na věci se tím nic nemění, protože pojem veřejnosti ve smyslu § 39, čís. 2 zákona na ochranu republiky, je dán jak v případě, že šlo o rozšiřovaný spis, tak v případě, že šlo o tiskopis, a v obou případech je podmínkou veřejnosti přístupnost obsahu většímu počtu osob.

Zmateční stížnost uplatňuje jako zmatek podle § 281, čís. 9 a) tr. ř., že si nalézací soud nesprávně vyložil pojem veřejnosti rozšiřovaného spisu ve smyslu § 39, čís. 2 zákona na ochranu republiky, obsahově však dovozuje, že je dán pojem rozšiřování tiskopisu ve smyslu § 6 tisk. zák. a §§ 7, 10 tr. z. V tomto směru je zmateční stížnost plně odůvodněna. Nalézací soud stojí na stanovisku, že podmínkou veřejnosti jest, aby obraz byl vyvěšen v místnosti veřejně přístupné, a veřejnou přístupnost spatřuje v tom, že místnost je svým zařízením a účelem určena k tomu, aby do ní přicházeli lidé, a že také tam skutečně přicházejí. Nalézací soud jde tak daleko, že žádá, aby toto určení místnosti bylo stálé, takže nahodilé určení místnosti k návštěvě lidí nečiní podle jeho názoru místnost veřejně přístupnou, i když tam lidé skutečně přišli. Tento názor nalézacího soudu je právně mylný. Jak již bylo uvedeno, je podmínkou veřejnosti ve smyslu § 39, čís. 2 zákona na ochranu republiky, jak rozšiřovaného spisu, tak tiskopisu, že se jejich obsah činí přístupným většímu počtu osob. Při vyvěšení obrazu v místnosti nerozhoduje veřejná povaha místnosti, nýbrž pouze faktická možnost, že do místnosti může přijít více lidí a obraz shlédnouti. Při tom se nevyžaduje, aby již skutečně někdo obraz shlédl, stačí možnost, že obraz může více lidí shlédnouti. Z tohoto správného výkladu pojmu veřejnosti ve smyslu § 39, čís. 2 zákona na ochranu republiky, nutno vycházeti při úvaze, zda v souzeném případě byl čin obžalovaného spáchán veřejně tím, že pověsil obraz Hitlerův ve svém bytě.

Výrok nalézacího soudu v tomto směru zůstal však, nehledě ani k jeho právní mylnosti, neúplným, jak zmateční stížnost právem vytýká (§ 281, čís. 5 tr. ř.), neboť nalézací soud zjistiv, že obžalovaný provozuje v předsíni svého bytu obchod zeleninou a drůbeží, tuto okolnost náležitě nehodnotil a neuvážil, že přece jenom byla možnost, že kupci přicházející nakupovati k obžalovanému, mohli — zejména v zimě — vstoupiti do pokoje, kde obraz visel, dále nezhodnotil, že do pokoje přicházeli, jak obžalovaný doznal, jeho rodiče a bratři a jich známí a nezhodnotil také zjištěnou okolnost, že obžalovaný byl organizačně činným ve straně DNSAP., jejíž organizaci ve V. založil, což zřejmě předpokládá

styk s více osobami, které jej navštěvují. Kdyby byl soud k těmto okolnostem přihlédl a je zhodnotil, byl by snad došel k přesvědčení, že obraz mohl být shlédnut více osobami. Obžalovaný pak ani netvrdí, že by byl učinil nějaké opatření, aby tuto možnost vyloučil, ač doznal, že většinou byl celé dny z domova pryč za obchodem. Okolnost zdůrazněná rozsudkem, že si obžalovaný v době malování bytu ani neuvědomil, že se bude prodávati v pokoji a že tam lidé přijdou nakupovati, je nerozhodná, protože obžaloba stíhá obžalovaného pro celou dobu, po kterou měl obraz pověšený v pokoji a ne jen pro den, kdy se byt maloval. Proto je také nerozhodno, zda v době malování lidé přišli do pokoje čili nic, a to tím méně, že se vyžaduje pouze možnost shlédnutí obrazu a nikoliv skutečné shlédnutí.

Po stránce subjektivní soud vyloučil vědomí obžalovaného, že vyvěšením obrazu Hitlerova ve svém bytě pobuřuje proti ústavní jednotnosti a demokraticko-republikánské formě státu. Tomuto výroku zmateční stížnost právem vytýká neúplnost (§ 281, čís. 5 tr. ř.), poněvadž soud neuvážil a nezhodnotil doznání obžalovaného, že má světový názor Hitlerův, že je jeho přívržencem, že je toho názoru, který sdílí statisíce německých národních socialistů v republice, že všichni Němci patří do jedné říše; dále obsah trestního oznámení, že obžalovaný byl zakladatelem a duševním vůdcem strany DNSAP. ve V., byl pro horlivou činnost ve straně touto dvakrát vyznamenán, že byl horlivým propagátorem programu Volkssportu, že u něho byla nalezena hnědá košile a čepice, součástky to uniformy strany DNSAP., a konečně kniha »Das Dritte Reich«, propagující myšlenku připojení pohraničních, Němci osídlených krajů republiky ke Třetí říši německé. Není vyloučeno, že by soud, kdyby byl tyto okolnosti náležitě uvážil, byl došel k přesvědčení, že obžalovaný veřejně oslavoval Hitlera ve vztahu jednak k podvratným snahám hnutí NSDAP., jejímž vůdcem je Hitler a jež jsou namířeny proti územní celistvosti, nedílnosti a tím i jednotnosti Čsl. republiky, zaručené její ústavou (§ 3 úst. listiny), jednak k uplatnění nedemokratických ideí vůdcovských v ústavě Čsl. republiky, že tedy jednal úmyslně, jsa si vědomi způsobilosti svého jednání pobuřovati proti uvedeným chráněným statkům. Při tom okolnosti, že pošta obžalovanému pohlednici s obrazem Hitlerovým bez závady doručila a že v době činu obžalovaného nebyla strana DNSAP. ještě rozpuštěna, jsou naprosto nerozhodny. Strana DNSAP. byla rozpuštěna právě pro svůj program, ke kterému se obžalovaný hlásí. Předpoklad obžalovaného, že může veřejně beztrestně vyznávatí to, čeho se domáhala strana DNSAP., aniž byla tehdy ještě rozpuštěna, a že může ve svém bytě vyvěsiti pohled, který mu pošta bez závady doručila, nebyl by než omylem o právním významu činu obžalovaného, čili výsledkem neznalosti zákona, která podle §§ 3, 233 tr. z. pachatele trestného činu neomlouvá. Bylo proto odůvodněné zmateční stížnosti vyhověti a uznati jak vpředu uvedeno.

Čís. 5383.

Ustanovení § 1 zákona o maření exekuce v každém případě předpokládá, že trestným činem pachatelovým bylo postavení věřitelovo zhoršeno.